

Високого польоту й надійних крил!

7 лютого минає 110 років від дня народження Олега Костянтиновича Антонова (1906–1984) – радянського авіаконструктора, академіка АН СРСР (1981), Героя Соціалістичної Праці (1966), лауреата багатьох державних премій та нагород. Олег Антонов – людина-епоха, яскрава творча особистість – залишив для нащадків спадщину у вигляді цілої галузі вітчизняної економіки – літакобудування. Завдяки його соратникам і послідовникам та багатотисячному колективу Авіаційного науково-технічного комплексу імені Антонова слава українського авіабудування примножується й нині. Під керівництвом Антонова розроблено систему автоматизованого проектування транспортних літаків, впроваджені новітні технології, що залишаються сучасними й за три десятиліття після відходу Олега Костянтиновича у вічність.

Заснований на честь Антонова диплом Міжнародної авіаційної федерації (ФАІ) є перепусткою до елітного клубу авіаконструкторів світу. А Київський механічний завод (КМЗ), а відтак – Авіаційний науково-технічний комплекс (АНТК), якому присвоєно ім'я Антонова, став відомою у світі маркою високих технологій, геніальних конструкторських рішень, високого польоту й надійних крил.

Антонов – один із засновників планеризму. Він зято шукав можливості підвищення летючості не тільки планерів, а й літаків. Як згадують його колеги, зокрема Валентин Брагілевський, Олег Костянтинович усе життя плекав мрію – досягти максимальної аеродинамічної якості як головного показника летючості апарата, котрий, звісно, є важчим за повітря.

У післявоєнні роки під керівництвом Антонова створено спеціальні літаки для вирішення завдань військово-транспортної авіації, повітрянодесантних військ і забезпечення вантажних перевезень – багатоцільові Ан-2, Ан-14, Ан-28, що вирізняються здатністю базуватися на невідготовлених майданчиках, а також пасажирські Ан-10, Ан-24, які мають високу економічність перевезень, суцільнометалеві планери Ан-11, Ан-13, Ан-15 і дельтаплани «Славутич».

Із 1946-го Олег Антонов – головний конструктор ДКБ (дослідно-конструкторського бюро), організованого на базі філії ДКБ імені Яковлева та 1952 року переведеного в Київ. У 1967–1984 роках – генеральний конструктор. Із 1965-го, саме тоді, коли народжувалися, як то кажуть, «ставали на крила» Ан-22 «Антей», Ан-30, Ан-28, директором заводу з їх випуску став Петро Балабуєв. 1968 року його призначили першим заступником генерального конструктора – головним конструктором. Тоді небо підкорювали Ан-32, Ан-72, Ан-124 «Руслан», Ан-74, Ан-71.

Валентин Брагілевський згадує: «Коли загрозливо підступила хвороба, Олег Костянтинович пише міністру авіаційної промисловості Василю Олександровичу Казакову: «Керувати колективом КМЗ після мене міг би мій перший заступник Петро Васильович Балабуєв...». 27 серпня 1979 року генеральний конструктор звертається до Балабуєва: «...беріть керівництво колективом у свої руки».

Гостомель, серпень 1977 року. Олег Антонов (у центрі) і Петро Балабуєв (другий ліворуч) з інженерами та екіпажем льотчиків-випробувачів після успішного завершення польоту літака Ан-72

Доля подарувала Олегу Костянтиновичу ще більш як чотири роки життя, до останнього дня в творчості. Він побачив зліт ще двох нових літаків його ДКБ – Ан-124 і Ан-72. Озираючись у минуле, смію стверджувати, що успіх літакобудівного ДКБ Антонова був забезпечений правильним кадровим рішенням Олега Костянтиновича.

1984 року генеральним конструктором АНТК за рекомендацією Антонова призначено Петра Балабуєва. Він брав участь у створенні близько ста типів і модифікацій літаків Ан. Під його керівництвом створено найбільший у світі літак Ан-225 «Мрія», а також Ан-70, Ан-71, Ан-72, Ан-32, Ан-38, Ан-124, Ан-74, Ан-140, Ан-148. Діяльність Балабуєва як генерального конструктора за 21 рік – це нові літаки й нові перспективи АНТК імені Антонова. На жаль, 2005 року Петро Балабуєв на знак протесту проти чиновницьких «ігрищ» написав заяву «за власним бажанням», а за два роки відійшов у вічність...

На базі Ан-148 створено Ан-158, який являє собою подовжену версію Ан-148 із підвищеною пасажиромісткістю. Він став базовим для Ан-178 – ближньомагістрального військово-транспортного літака, гордості українського літакобудування.

Ан-178 успішно пройшов випробування в 2015 році. Він може розвивати швидкість понад 800 кілометрів на годину, його вантажопідйомність становить 18 тонн. Крім цивільних вантажів, літак може перевозити й бойову техніку. Він обладнаний автономними засобами завантаження. Для доставки вантажів Ан-178 може навіть не сідати на землю, оскільки має можливість скидати їх у повітрі. До того ж літак можна обладнати для перевезення військовослужбовців та евакуації поранених із гарячих точок. Ан-178, як і його попередники Ан-148 і Ан-158, добре зарекомендував себе в експлуатації в різних кліматичних і погодних умовах, на ґрунтових і висотних аеродромах. Унікальна особливість літака – можливість перевезення всіх пакетованих вантажів, що існують у світі, у тому числі великогабаритних морських контейнерів 1С. Це робить його незамінним транспортним засобом для матеріально-технічного забезпечення як у збройних силах, так і в комерційній експлуатації, а також в умовах надзвичайних ситуацій.